

¿Quin banc és de València?

Canvis de direcció en l'últim banc local

Deia Ernest Iluch, actual ministre de Sanitat, que el Banc de València, creat el 1900, «amb el temps havia de donar lloc al conglomerat capitalista valencià més important del segle XX». La presència d'importants fortunes locals entre l'accionariat avala perfectament aquesta afirmació. D'altra banda, la institució financera representa, sobretot des del 1927, una opció definida per un cert valencianisme econòmic. Al cap i a la fi, llavors com ara, el que hi havia en joc era la possibilitat d'una banca valenciana. Aquesta possibilitat s'ha anat aprimant amb els anys. ¿La representa encara el Banc de València, després dels esdeveniments que han portat a l'elecció d'un nou consell d'administració?

El **Collectiu QUATRE** Banc de València no ha pogut repartir dividends en l'exercici corresponent a l'any 1983 perquè els beneficis totals han estat increïblement baixos. No han arribat als dos milions de pessetes. Que això passe en un moment brillantíssim per a la Banca en general —els marges de beneficis de la qual arriben

a ser escandalosos— revela la gravetat de la situació. I explica que el president del Banc Central, accionista majoritari del València, haja pres mesures d'emergència. El President del Banc de València, Joaquim Reig, que era també vice-president del Central, ha estat substituït per Antonio Girona, anterior vice-president. Alguns Consellers han estat igualment

substituïts i el Director General, Josep M. Sales, fou jubilat abans que es produïssen tots aquests moviments en el Consell i rellevat per un funcionari del Banc Central. Això vol dir que les mesures executives no van esperar que es produïssen primer les —diguem-ne— polítiques.

No hi ha dades precises sobre l'afer, és clar. I allò que es pot fer únicament

són deduccions sobre l'estat de la qüestió. S'ha de comptar, en primer lloc, amb una certa retirada prèvia de Joaquim Reig com a conseqüència —és el més probable— de la mala salut. En segon lloc, s'ha de considerar també important el fet que haja estat retirat el Director General Josep M. Sales, sota el pretext de la jubilació anticipada. Si bé és cert que pateix del cor i que li havia estat aconsellat que es retiràs, no ho va voler fer i l'han hagut de fer abandonar. ¿De què el fan responsable moral ja que no s'han adoptat altres mesures? Dels crèdits concedits a promotors i constructors de vivendes de tota mena, des de les de «gran standing» fins a les destinades a les «classes modestes».

Tots els grans noms, totes les grans firmes del ram figuren en la llista de deutors del Banc. Deutors agafats per la paralització pràctica de les activitats especulatives de la construcció com a conseqüència de la crisi generalitzada. En definitiva, deutors als quals no és fà-

cil cobrar ni ho serà ja que la realització dels seus béns no permetria, probablement, obtenir el preu que han costat. I s'han de comptabilitzar també els constructors, promotors i empresaris d'activitats subordinades a la construcció, com ara són els dedicats als materials per a construir, entre ells el ferro. Si repassem els noms d'aquestes empreses i d'aquests empresaris trobarem també implicacions amb una altra empresa enormement deficitària i a la qual el Banc de València havia concedit crèdits importants: el Valencia Club de Futbol.

Es tracta d'una situació ben difícil, d'això no hi ha cap dubte. Fins al punt que sense el Banc Central al darrere, sense el risc de perdre tot el que representa el 40% de les accions i la responsabilitat que una participació tan important implica, el Banc de València hauria passat ja al Fons de Garantia de Dipòsits del Banc d'Espanya. Aqueixa possibilitat, però, no podia ser permesa pel Banc Central perquè els lligams amb el València van més enllà del bloc d'accions. És per això que el President del Banc Central vingué, personalment, a fer-se càrrec de la situació i a prendre mesures, entre les quals hi ha la de procedir de manera que no sembla que el Banc ha perdut autonomia.

S'ha anomenat president Girona, però el nomenament més decisiu és el del Secretari d'Actes del Consell, el professor Broseta Pont. Tothom sap que Broseta és especialista a fer d'intermediari. En realitat, és el seu ofici. Políticament i econòmicament, d'on treu el seu prestigi i els seus beneficis és de la intervenció en situacions delicades, sempre servint

—naturalment— el seu senyor. I no deixa de tenir amo per més que la imatge que dona siga una altra. El seu paper consisteix a salvar les aparences.

El President del Central, Alfonso Escámez, no té el més mínim interès a aparèixer com el «salvador» del Banc de València. Al contrari, té tot l'interès del món a desaparèixer de l'escena valenciana al més aviat possible perquè un factor «psicològic» de la solució consisteix en el fet que no sembla que el Banc de València ha estat absorbit pel Central.

I no hi ha dubte que Broseta, home de la seua confiança a qui consulta les qüestions en què és especialista, és la persona indicada per a dur a terme tan delicada operació. Podríem dir que és especialista a no mullar-se, a nadar i guardar la roba, a donar la impressió que està per damunt del bé i del mal... i a fer allò que li manen com si fos ell el qui mana.

L'operació de salvament, de reflotament per a sanjar la situació, no serà cosa d'uns dies, trigarà un temps, però acabarà per reeixir. El Central és un banc

amb recursos i força. No hi ha perill encara que tampoc no hi haurà beneficis a distribuir els pròxims anys. Haurien de pagar els qui no ho poden fer o s'haurien d'anar liquidant pèrdues de milers de milions. I això demana molts anys per davant.

Ara bé, hi ha coses que caldria plantejar. Per exemple: ¿és que els valencians no tenen aptitud financera? Perquè el Banc de Promoció de Negocis ha estat absorbit, i el de l'Exportació, i el d'Alacant per l'Exterior després d'haver passat per l'aventura de Banca Catalana,

convertir en el banc important que el Central ha arribat a ser. La qual cosa voldria dir que Alfonso Escámez li ha tornat al Banc de València la visita que Ignasi Villalonga li va fer al Central. Són cortèsies que revelen, si més no, la dubtosa necessitat de tenir una banca autòctona. Una banca que sempre serà de reduïdes dimensions mentre els bancs importants tenen més abast del que permet un àmbit geogràfic i econòmic limitat.

Els diners són una mercaderia que venen els bancs. I quan els consellers d'un banc l'aprofiten per aconseguir-la més fàcilment i en millors condicions, estan equivocant-se de negoci. Estan perdent diners. Els del banc i els propis. Demostren, aleshores, no ser professionals de la banca. És un poc el que ha passat al Banc de València i als bancs fets per valencians. No està clar que hi haja al País una aptitud especial financera, perquè allò propi del País Valencià és el petit empresari de la petita empresa. Els altres empresaris, en general, els «grans», s'acaben quan s'acaben les condicions favorables. Els fets ho demostren així, ara com ara. Potser quan la situació de preponderància industrial tinga història al darrere, hi haurà més aptitud empresarial... i financera. De moment, però, encara no fa més de quinze o vint anys que el País Valencià va deixar de ser preponderantment agrari. Poc temps per a generar grans empresaris o grans banquers. De moment, allò que més produeix el País són intermediaris com el professor Broseta en els quals s'endevena, sota la pàtina acadèmica, l'astúcia rural i mediterrània.